

BWO migratie breed

10 januari 2023

Programma

1 Welkom

2 Cijfers

3 Vragen

4 Vervolgproces

5 Wyttk

Demografie- en migratiecijfers

Pijlers

MIGRATIE BREED Demografie DRUKKER, GRIJZER, DIVERSER Liefde en gezin Werk Studie Asiel

Bevolkingssamenstelling Op 1-1-2022 - Bron CBS

Totaal inwoners: 17.591.000

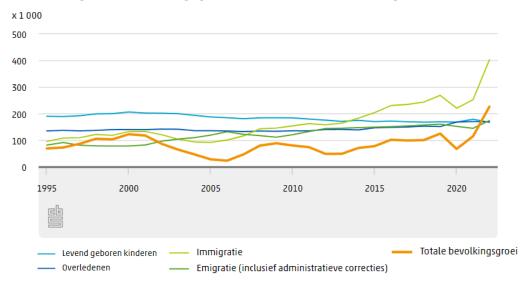
- Daarvan is 4.577.000 met migratieachtergrond (26%).
  - 8,4% Europese migratieachtergrond
  - 17,6% Buiten Europese migratieachtergrond
  - Van de personen met migratieachtergrond is 44,3% in Nederland geboren en behoort daarmee tot de tweede generatie.

Tabel 1 Bevolking en bevolkingsgroei naar achtergrond en generatie, 1 januari 2022								
	Aantal personen	Aandeel in bevolking	Toename sinds 1 januari 2017	Aandeel tweede generatie				
	x 1 000	%	x 1 000	%				
Totaal	17 591	100	509	11,5				
Nederland	13 013	74,0	-69	0				
Europa (excl NI)	1 477	8,4	198	40,7				
waarvan								
nieuwe EU	415	2,4	143	21,8				
waarvan								
Pools	222	1,3	60	21,7				
Bulgaars	50	0,3	23	13,7				
Roemeens	49	0,3	23	16,3				
Buiten-Europa	3 100	17,6	381	46,0				
waarvan								
Turks	431	2,4	30	52,4				
Marokkaans	419	2,4	28	58,6				
Surinaams	362	2,1	10	50,8				
Nederlandse Caraïbisch	185	1,1	24	44,4				
Indonesië	364	2,1	-18	70,8				
Overig buiten-Europa	1340	7,6	307	32,1				
waarvan								
Afghaans	55	0,3	8	30,2				
Irakees	68	0,4	8	31,5				
Iraans	52	0,3	11	24,1				
Somalisch	41	0,2	2	39,9				
Eritrees	25	0,1	13	16,1				
Syrisch	126	0,7	53	14,2				

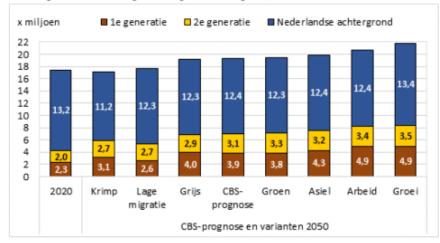
Demografie Drukker, diverser, grijzer

Bevolkingsontwikkeling (bron CBS december 2022)

- De bevolking groeide tot 2015 mede door natuurlijke aanwas (geboorte/sterfte), nu bijna uitsluitend door migratie.
- In 2021 was het migratiesaldo +107.000. De bevolking nam toe met 115.000. In 2022 groeide de bevolking met 227.000. Het migratiesaldo was in 2022 +228.000 (ruim een kwart van de 400.000 immigranten kwam uit Oekraïne).
- Het aantal personen in een huishouden neemt af. In 1995 bestond een huishouden nog uit gemiddeld 2,35 personen, in 2021 is dat 2,14 personen.
- De groei, diversiteit en vergrijzing doen zich niet overal in Nederland in dezelfde mate voor. Bevolkingsgroei concentreert zich in de grote en middelgrote gemeenten. Samenstelling naar leeftijd en migratieachtergrond loopt sterk uiteen naar regio's en wijken.

Omvang van de bevolking naar migratieachtergrond, 2020 en 2050 (Varianten NIDI en CBS)

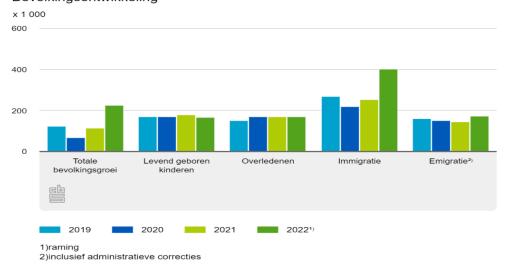

- > Drukker: Het CBS verwacht 19,8 miljoen inwoners in 2050. Het hoogste groeiscenario uit de verkenning van NIDI en CBS komt uit op 21,8 miljoen inwoners in 2050.
- Diverser: Volgens de CBS prognose zal 36% van de bevolking in 2050 bestaan uit 1e of 2e generatie inwoners met een migratieachtergrond (bij groei scenario zelfs 40%).
- > Grijzer: Volgens CBS prognose zal het aandeel 65-plussers in de bevolking toenemen van 19% in 2020 naar 25% in 2050 (bij groei 24,6%).

Bevolkingsontwikkeling - Bron CBS

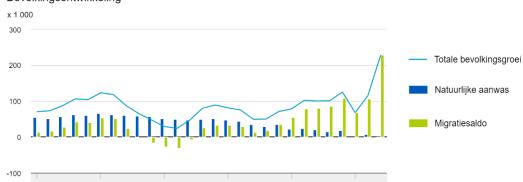
Bevolkingsontwikkeling

Bevolkingsontwikkeling

2000

2005

2010

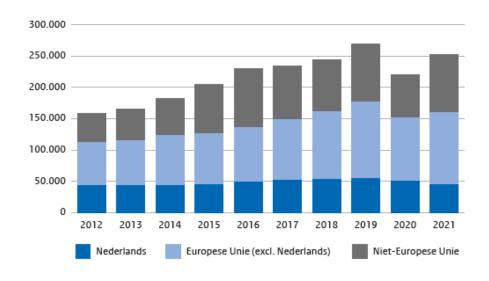
2015

2020

- Het aantal personen dat naar Nederland immigreert is in 2022 hoger dan in voorgaande jaren.
- In 2022 zijn er **402.000** personen die naar Nederland zijn geïmmigreerd. (*Dit betreft een raming over de laatste maand van 2022.*)
- Het aantal personen dat vanuit Nederland emigreert is in 2022 hoger dan in voorgaande jaren, maar deze toename is minder sterk dan bij het aantal personen dat is geïmmigreerd.
- In 2022 zijn **174.000** emigranten vanuit Nederland vertrokken. (*Dit betreft een raming over de laatste maand van 2022.*)
- Naar verwachting bedraagt het migratiesaldo **+228.000** (schatting) in 2022.

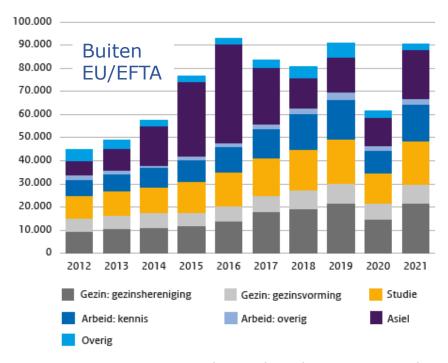
Migratie naar Nederland - Bron CBS

- In 2021 kwamen er ca. 250.000 mensen naar Nederland om zich te vestigen.
- > Ca. 145.000 verlieten Nederland.
- Van de migranten die in 2021 naar Nederland zijn gekomen heeft ongeveer 18% de Nederlandse nationaliteit
- 46% van de migranten die naar Nederland kwam had een Europese nationaliteit (excl. Nederlanders) en 36% had een niet-Europese nationaliteit

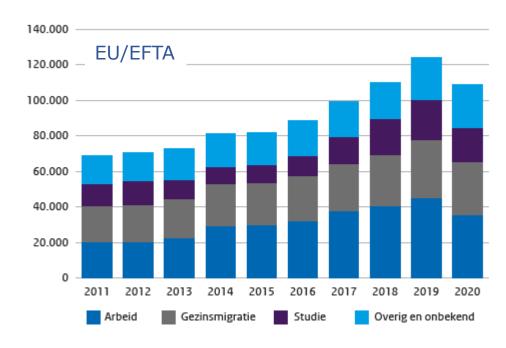

Reden van migratie naar NL - Bron CBS

- Ca. 92.000 mensen van buiten de EU/EFTA immigreerden in 2021 naar Nederland.
- Gezinsvorming en hereniging vormde in 2021 de belangrijkste reden van migranten van buiten de EU/EFTA om naar Nederland te komen.

  Gezinsmigratie kan een afgeleide vorm van migratie zijn, bijvoorbeeld van arbeids-, studie- of asielmigratie of het gaat om partners van ingezetenen die nog geen gezin waren.
- In 2021 zijn er ongeveer 10.120 nareizigers Nederland ingereisd (bron: IND)

- Sinds 2011 is de migratie naar Nederland uit andere EU-lidstaten aanzienlijk toegenomen.
- De afname in 2020 is het gevolg van de COVID-19-pandemie.
- Arbeid en gezinsmigratie (partners en kinderen van arbeidsmigranten) zijn de belangrijkste redenen voor deze groep migranten om naar Nederland te komen.
- De toegenomen arbeidsmigratie vanuit de EU is voor een belangrijk deel te herleiden tot de uitbreiding van de EU met Centraal- en Oost-Europese landen. In het bijzonder geldt dit voor Polen.

Werk

Arbeidsmigratie intra-EU

Jaar	EU-11 (MOE-landen)	EU-27
2016	258.720	454.880
2017	299.900	508.600
2018	349.000	573.600
2019	375.400	611.800
2020	348.400 (3,8% van de	554.500 (6,1% van de
	werkende beroepsbevolking)	werkende beroepsbevolking)

Arbeidsmigratie kennis en talent (beslissingen door de IND)

	2021	2020	2019
Aanvragen	22.840	13.710	20.970
Beslissingen	21.580	13.760	21.390
Inwilligingen	94%	91%	94%

Het aantal beslissingen in een jaar kan hoger zijn dan het aantal aanvragen, omdat ook aanvragen uit een voorgaand jaar behandeld kunnen worden.

Arbeidsmigratie derdelanders

Beleidscategorie	2021	2020	2019	2018	2017
werkstudent	6.115	4.215	4.487	3.094	2.190
Par. 19a Aziatische Horeca	2.497	2.065	3.119	1.793	1.958
asielzoekersregeling	586	314	338	111	154
KM kort verblijf	390	771	2.430	2.079	1.901
stagiair	312	325	654	528	532
reguliere arbeidsplaats	267	381	681	581	686

Studie (1)

Herkomst	Soort HO	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	verschil 20	21 tov 2020
EER	totaal	16.837	19.375	21.485	23.525	24.805	26.763	30.756	3.993	15%
niet-EER	totaal	6.809	7.227	8.599	9.671	10.365	9.980	12.293	2.313	23%
NL	totaal	122.299	128.784	136.729	140.352	141.957	159.076	140.823	-18.253	-11%
EER	hbo	5.954	6.102	6.554	6.693	7.576	7.329	8.047	718	10%
niet-EER	hbo	1.776	1.770	2.294	2.401	2.496	2.420	2.764	344	14%
NL	hbo	82.319	87.133	91.506	93.407	94.755	105.689	92.908	-12.781	-12%
EER	wo	10.883	13.273	14.931	16.832	17.229	19.434	22.709	3.275	17%
niet-EER	wo	5.033	5.457	6.305	7.270	7.869	7.560	9.529	1.969	26%
NL	wo	39.980	41.651	45.223	46.945	47.202	53.387	47.915	-5.472	-10%

Studie (2)

- > Instroom EER-studenten is in 2021/2022 nagenoeg verdubbeld t.o.v. 2015/2016
- Instroom NL studenten is in 2021/2022 aanzienlijk afgenomen t.o.v. 2020/2021
- Toename EER-studenten in het WO in jaar 2021/2022 is 3.275 studenten, waarvan 2.542 EER-studenten (78%) zijn ingestroomd in een WO bachelor opleiding.
- Deze WO EER-instroom 2021/2022 zit voornamelijk bij de volgende universiteiten: UM, UVA, RUG, EUR, UU, UL
- > Top 5 landen EER instroom: Duitsland, Italië, Roemenië, Spanje België
- Niet-EER instroom laat in 2021/2022 een aanzienlijke procentuele stijging zien t.o.v. 2020/2021. Oorzaken zijn een effect van corona en de verschuiving van de instroom uit het VK naar niet-EER instroom.
- > Top 5 landen niet-EER instroom: China, India, VS, Turkije, Indonesië.

Studie (3) Voorlopige instroomcijfers wo dit jaar - bron UNL

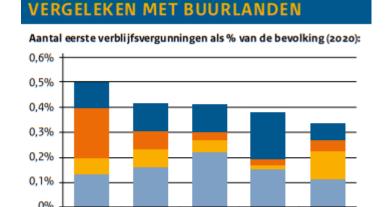
- Van alle ingeschreven studenten aan een universiteit zijn ongeveer 85.500 internationale studenten, daarvan is ongeveer 72% afkomstig uit Europa. In totaal zijn dat er ongeveer 6000 meer dan het vorige collegejaar; een groei van 7,2%.
- Vanaf 2017 heeft de groei van internationale studenten steeds tussen de 12- en 15% gelegen. Dit is het eerste jaar dat we die groei zien afvlakken. Mogelijk komt dit door de actieve communicatie naar internationale studiekiezers om hun huisvesting vooraf goed te regelen als ze in Nederland willen studeren.

Liefde & gezin (1)

FAMILIE EN GEZIN

42.690 aanvragen ingediend ▶ 82% ingewilligd
Top 3: 1. India 2. Turkije 3. Syrië

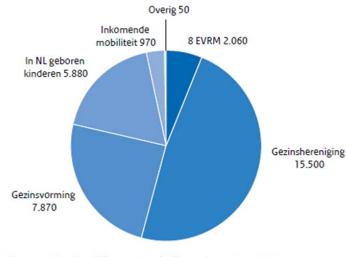

België

Duitsland

Frankrijk

Overig

Figuur 25: Verleende verblijfsvergunningen familie en gezin, 2021 (Bron: IND)

- Gezinshereniging en -vorming volgt uit internationale verdragen, en is in EU-verband ingevuld via de EUgezinsherenigingsrichtlijn, die het kader vormt voor verblijfsvoorwaarden kerngezin.

Nederland

Studie

EU-27

- Gezinsmigratie is afgelopen decennium toegenomen, mede door toename kennismigratie. Partners en kinderen van kennismigranten vallen in de categorie Familie en Gezin. Zichtbaar in top 10 nationaliteiten (bv India)
- Nareis in het kader van asiel valt niet onder deze categorie (zie p16)
- In 2021 zijn in totaal 42.690 aanvragen ingediend in het kader van reguliere gezinshereniging en -vorming.

Liefde & gezin (2)

	Instroom Top-20 Nationaliteiten B7 - Familie en gezin (VVR zonder MVV, MVV TEV)								
	Nationaliteit	2019 2 (Itste 3 mnd) (Itste		Stijger / Daler					
	Brits burger	7	302	4.214%					
4	Russische	269 936		248%					
	raakse	112	302	170%					
	Afghaanse	123	254	107%					
	Zuid-Afrikaanse	243	496	104%					
	raanse	213	407	91%					
2	Syrische	806	1.489	85%					
	Pakistaanse	120	196	63%					
	Egyptische	112	172	54%					
1	Indiase	1.492	1.888	27%					
3	Turkse	817	1.020	25%					
	Oekraïense	194	233	20%					
	Overig	2.653	2.923	10%					
	Japanse	195	211	8%					
	Filipijnse	168	181	8%					
	Braziliaanse	271	276	2%					
5	Amerikaans burger	656	656	0%					
	Surinaamse	362	343	-5%					
	Chinese	516	399	-23%					
	Marokkaanse	439	313	-29%					
	Eritrese	790	357	-55%					
	Totaal	10.558	13.354	26%					

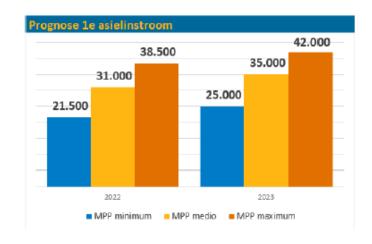
- In de periode juli t/m september 2022 zijn er in totaal 26% meer personen ingestroomd in het kader van reguliere gezinshereniging en -vorming dan in dezelfde periode in 2019.
- Het aantal aanvragen van Britten is procentueel sterk ten opzichte van 2019 toegenomen als gevolg van Brexit.
- Het aantal Russen dat naar Nederland komt in het kader van gezinshereniging is ook fors toegenomen.
   Deze toename is ook te zien bij het aantal Russen dat naar Nederland komt in het kader van Kennis & Talent.
- Over het algemeen gaat het hier om migranten die zich bij een gezinslid in Nederland voegen die hier is in het kader van werk of studie. Nareisaanvragen in het kader van asiel, moeten binnen drie maanden na het verkrijgen van een asielvergunning worden ingediend. Op een later moment kunnen asielmigranten wel een aanvraag doen op grond van reguliere gezinshereniging. De voorwaarden hiervoor zijn strenger dan voor nareis in het kader van asiel.

Asiel (1) Verhoogde instroom

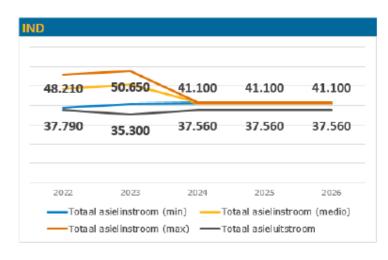
- > De totale asielinstroom in 2022 was aanzienlijk hoger dan in voorgaande jaren. Hetzelfde geldt ook voor de eerste asielinstroom.
- Het totaal aantal asielaanvragen in 2022 is ca. 49.400. Het aantal eerste asielaanvragen is ca. 35.500.

Bij gelijkblijvende omstandigheden is het de verwachting dat het aantal eerste asielaanvragen in 2023 zal toenemen.

Asiel (2) In-, door- en uitstroom

- In het medio scenario van de MPP wordt in 2023 een totaal aantal asielaanvragen van 50.650 verwacht (gele lijn).
- De IND verwacht in 2023 in totaal op 35.300 asielaanvragen een besluit te kunnen nemen (zwarte lijn).
- De werkvoorraad en de doorlooptijden van de IND zullen hierdoor in 2023 oplopen. Hierdoor zullen asielzoekers ook langer in de opvang moeten verblijven en zal de COAbezetting toenemen.

- Door de hogere asielinstroom zal de bezetting bij het COA toenemen. Op basis van de verwachte bezetting berekent COA de benodigde capaciteit rekening houdend met een bezettingspercentage van 91%.
- Het COA verwacht per 1 januari 2023 61.200 opvangplekken nodig te hebben en per 1 januari 2024 75.700 plekken.

- Het aandeel kansrijke asielaanvragen is in 2022 toegenomen. Het inwilligingspercentage is hierdoor ook gestegen. De verwachting is dat deze ontwikkeling in 2023 doorzet.
- Deze ontwikkeling, in combinatie met de verwachte hogere aantallen asielaanvragen, maakt dat de taakstelling vergunninghouders de komende jaren naar verwachting hoger blijft dan de afgelopen jaren het geval was.

Vragen

Vragen (1)

Willen we sturen op demografie?

Willen we demografie en maatschappelijke impact onderdeel maken van de sturing op migratie?

Willen we een afweging maken, die kan verschillen per migratiestroom, en (in de tijd) nationaal en lokaal onder meer kijken naar (i) het ruimtelijk effect (o.m. beschikbare woningen, opvang), (ii) maatschappelijke behoefte en meerwaarde (o.m. vergrijzing, tekorten op de arbeidsmarkt), (iii) sociale cohesie, (iv) druk op de voorzieningen en (v) draagvlak?

Willen we bij strategische beleidskeuzes ten aanzien van economische en maatschappelijke activiteiten rekening houden met de effecten op demografie en migratie, vanuit een bredewelvaartsperspectief?

Vragen (2)

Willen we sturen op de migratiestroom werk?

Hoe boren we het onbenutte arbeidspotentieel binnen NL aan?

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de arbeidsmigratie (ook intra-EU) beter aansluit bij de behoeften van de arbeidsmarkt en de beschikbaarheid van voorzieningen (huisvesting, transport, sociale samenhang, etc)?

Welke economische activiteiten/sectoren willen we in Nederland hebben (en welke niet)? En wat betekent dit dan voor de arbeidsmarkt en de inzet van arbeidsmigranten?

Willen we sturen op de migratiestroom studie?

Sturen we op een bepaald profiel, richten we onze inzet op kort of langdurig verblijf en wat zijn daarin onze afwegingen?

Vragen (3)

> Willen we sturen op de migratiestroom liefde en gezin?

Blijven we beslissen op de aanvraag zoals deze gedaan is of gaan we beslissen op basis van de zaak zelf? nb. actief kijken voor welke categorie een aanvraag in aanmerking komt.

Willen we sturen op de migratiestroom asiel?

Willen we sturen op asielmigratie en zo ja, op welke onderdelen?

- de (bron) oorzaken van migratiestromen
- de toegang tot de EU en NL
- de procedures toelating tot of vertrek uit NL (instroom doorstroom, uitstroom)

In welke mate en op welke wijze willen we de druk op de asielketen verlichten door aanvullende maatregelen te nemen op instroom, doorstroom en uitstroom?

Afspraken vervolgproces

Wvttk

